

Speden kierteet

Spede on ollut reilun sukupolven ajan Suomen kansan verraton hauskuttaja. Alussa hänelle naurettiin ja häntä halveksittiin. Spede sai kokea samantyyppisen kohtalon kuin Repe Helismaa aikoinaan. Tunnustus ja palkinnot tulivat liian myöhään. Mutta sitten kun huomiota alkoi rapista, muuttui se pian oikeaksi ropinaksi.

Repen mainiot sanoitukset kelpaavat nyt kaikille. Näin tulee käymään Spedenkin tuotteille. G. Pula-ahon juttuja tullaan kelaamaan kyllästymiseen saakka, eikä naisen logiikan komellukset pahoita kenenkään mieltä. Ties vaikka Lahdessakin pian hyppääjät singotaan taivaalle Speden lingosta.

Haluan kirjoittaa tämän vaatimattoman muistokirjoituksen, koska minulle jäi aikoinaan Spedestä niin verrattoman hienot muistot. Kyse on tenniksestä. Vielä kahdeksankymmentäluvulla, ennen kuin selkävaivat alkoivat vaivata, Spede pelasi innokkaasti tennistä. Hän kiersi muutamia merkittäviä kilpailuja kuten Hankoa, ei kaukaa vaan osallistuen. Hän ei ollut varsinaisesti kilpapelaaja vaan innokas harrastaja.

Toimiessani useat vuodet Suomen suurimpien tenniskilpailujen vetäjänä tulimme joten kuten tutuiksi. Yritimme järjestää Speden ottelut aina illaksi, koska silloin kentillä jo muutenkin lorvaili paljon kansaa. Mainostimme näkyvästi Speden otteluilla. Ratsastimme siis hänen maineellaan ja saimme rutosti julkisuutta. Spedellä ei ollut koskaan mitään tätä vastaan, eikä hän asettanut mitään ehtoja.

Spedeltä ei tietenkään löytynyt minkäänlaista puhelinnumeroa luettelosta. Pyysin sitä, jotta voisimme joustavammin järjestellä otteluaikoja ja ilmoittaa hänelle mahdollisista muutoksista. Spede mietti pitkään ja kirjoitti lopulta puhelimensa pienelle lapulle. Antaessaan sen minulle hän vieläkin epäröi ja syystäkin. Älä sitten helvetissä näytä tätä kenellekään, hän evästi painokkaasti. No, numero oli suureksi hyödyksi. Olen pitänyt sen visusti salassa kaikki nämä vuodet, eikä se ainakaan minun kauttani vuotanut.

Sitten valitettavasti selkävaivat katkaisivat Speden tennisharrastuksen, mutta toinen yhtä hieno laji, golf jatkui. Spede löi tennispalloon armoitettuja kierteitä. Näytti jopa, että hän olisi erikoisesti perehtynyt tennispallon dynamiikkaan, erityisesti sen aerodynamiikkaan. Hän hallitsi palloa kummallisella tatsilla. Melkein kuin meidän Heikki Nikulamme. Spede löi kierteensä niin yllättäen, etteivät vastustajat ehtineet eväänsä saatikka mailaansa heilauttaa. Ja yleisöllä oli hauskaa.

Mutta nyt tulen tämän muistokirjoituksen ytimeen. Spede olisi voittanut vaikka millaisen vastustajan, jos hän olisi ottanut koko arsenaalinsa käyttöön. Tempuillaan hän olisi saanut kenet tahansa tolaltaan. Mutta hän ei tehnyt sitä koskaan. Niin kentällä kuin sen laidallakin Spede käyttäytyi äärimmäisen huomaavaisesti. Hän osoitti poikkeuksetta suosiotaan vastustajien onnistuneille lyönneille. Hän ei muistaakseni koskaan kiroillut julkisesti.

Mutta voi sitä elämöintiä ja surkeutta, kun hän itse sattui epäonnistumaan. Siinä kalju kului. Kenellekään ei jäänyt epäselväksi, kuka mokasi. Hän tiuski kuitenkin vain itselleen, ei vastustajalleen eikä pelikaverilleen.

En ole perillä hänen golftaidoistaan, mutta tenniksen perusteella voin olettaa svingien viuhuneen vinhasti. Tiedän, että hän pelasi todella paljon.

Speden kohtaloksi tuli loppu, jollaisesta moni sisimmässään haaveilee.

pajen